

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1336 6
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIII-2418
(TAP-18-1735)(18-11460(2))**

2018-10-30 Nr. NV-2870

Vilnius

Projekto rengėjas: Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Projekto tikslas: Pateikti Vyriausybės išvadą dėl Seimo nario R. Karbauskio pateikto įstatymo projekto, kuriuo siūloma nuo 2019 m. liepos 1 d.:

1. drausti valstybės lėšomis slaugytojus, kurie slaugo asmenis, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis (dabar draudžiami, jei nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis);
2. valstybės lėšomis atgaline data apdrausti socialiniu pensijų draudimu asmenis, 1995–2016 m. auginusius vaikus iki 3 metų, ir asmenis, kurie 2000-2016 m. slaugė namuose neįgalų asmenį, kuriam nustatytas nuolatinės slaugos poreikis, neturėjusius draudžiamųjų pajamų arba gavusius mažesnes pajamas nei MMA.

Dabartinė situacija:

- Valstybės lėšomis pensijų ir nedarbo soc. draudimu draudžiami tik tie slaugytojai, kurių slaugytiniams nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis (taip yra nuo 2000 m. sausio 1 d.)
- Šeimos pasirinkimu vienas iš tėvų (įtėvių) ar globėjas, auginantys vaiką iki 3 metų, draudžiami valstybės lėšomis pensijų ir nedarbo draudimu, jeigu jie neturi draudžiamųjų pajamų arba jos mažesnės už MMA (nuo 2017 m. valstybės lėšomis sumokama trūkstama iki MMA socialinio draudimo įmokų suma). Asmenys, kurie buvo vaiko iki 3 m. priežiūros atostogose, laikotarpiu nuo 1995 m. sausio 1 d. iki 1995 m. gruodžio 31 d. valstybės lėšomis pensijai nebuvo draudžiami, o laikotarpiu nuo 2003 m. sausio 1 d. iki 2016 m. gruodžio 31 d. valstybės lėšomis nebuvo draudžiami dėl draudžiamųjų pajamų turėjimo (nepriklausomai nuo jų dydžio).

Projekto esmė: Įstatymo projektui Nr. XIII-2418 siūloma iš esmės pritarti, tačiau jį tobulinti atsižvelgiant į šiuos pasiūlymus:

1. Kadangi nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojus Neįgalųjų socialinės integracijos įstatymo pakeitimams pasikeis specialiojo nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikio nustatymo tvarka (bus du nuolatinės priežiūros (pagalbos) lygmenys ir bus mokamos skirtingų dydžių tikslinės kompensacijos (I lygio – 123,2 Eur, II lygio – 67,2 Eur)), siūlytina patikslinti, kad draudimas valstybės lėšomis taikomas slaugant neįgalius asmenis, kuriems iki 2018-12-31 nustatytas nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis arba nuo 2019-01-01 nustatytas pirmojo lygio nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis.

2. Atsižvelgiant į tai, kad reikės papildomų lėšų (apie 15,6 mln. eurų metams valstybės biudžeto lėšų įmokoms ir apie 8 mln. eurų „Sodros“ biudžeto lėšų pensijoms mokėti), siūlytina nustatyti vėlesnę įstatymo įsigaliojimo datą – 2020 m. sausio 1 d. ir jį svarstyti

Seime kartu su 2019 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektu ir kartu su juo teikiamais 2019–2021 m. finansiniais rodikliais.

Derinimas:

- Į Teisingumo ministerijos ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos pastabas atsižvelgta.
- Finansų ministerija siūlo nepritarti įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2418 nuostatai dėl asmenų draudimo atgaline tvarka už 1995-2016 m. laikotarpį valstybės lėšomis.
- Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė siūlo nekartoti formuluotės, kuri jau buvo pateikta Seimui teikiant Vyriausybės išvadą dėl analogiško įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1702, o duoti nuorodą į Vyriausybės 2018 m. rugsėjo 12 d. nutarimo Nr. 923 2.1 papunktyje išdėstytą pasiūlymą.

Atitiktis Vyriausybės programai: Atitinka Vyriausybės programos nuostatas dėl didesnės valstybės pagalbos užtikrinimo šeimoms, auginančioms vaikus, ir asmenims, slaugantiems neįgalius asmenis.

Vyriausybės išvada Seimui turėjo būti pateikta iki 2018 m. spalio 17 d.

Dalykinio vertinimo išvada:

1. Nutarimo projekte pažymima, kad įstatymui įgyvendinti reikės papildomų valstybės ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetų lėšų (apie 15,6 mln. Eur metams valstybės biudžeto lėšų įmokoms ir apie 8 mln. Eur „Sodros“ biudžeto lėšų pensijoms mokėti), tačiau atkreiptinas dėmesys, kad teikiant Vyriausybės išvadą dėl Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1664 (Vyriausybės 2018 m. birželio 6 d. nutarimas Nr. 547), buvo nurodyta, kad pensijų socialiniu draudimu valstybės lėšomis apdrausti asmenis, 1995-1996 m. prižiūrėjusius vaikus iki 3 metų, reikėtų apie 31,7 mln. Eur valstybės biudžeto lėšų, o Vyriausybės išvadoje dėl Valstybinių socialinio draudimo įstatymo Nr. I-336 6 straipsnio 3 dalies pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1702 (Vyriausybės 2018 m. rugsėjo 12 d. nutarimas Nr. 923) nurodyta, kad papildomas valstybės biudžeto lėšų poreikis drausti slaugytojus, prižiūrinčius neįgalius asmenis, kuriems nustatytas specialusis *nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis* sudarytų apie 10,5 mln. Eur, todėl prašytume teikime papildomai pateikti detalesnį įstatymo nuostatomis įgyvendinti reikalingų papildomų lėšų paskaičiavimą.

2. Atsižvelgiant į Finansų ministerijos pastabą, siūlome projektą **svarstyti tarpinstituciniame pasitarime**, taip pat patikslinti pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas ir pasiūlymus.

Politikos įgyvendinimo grupės patarėja

Aušra Gratulevičienė

tel. 8 706 61 803, el.p. ausra.gratuleviciene@lr.lt